

LIST BISKUPÓW RZYMSKO-KATOLICKIEGO KOŚCIOŁA W UKRAINIE Z OKAZJI ŚWIĘTA ŚWIĘTEJ RODZINY

27 GRUDNIA 2020 ROKU

Umiłowani Bracia i Siostry!

Przeżywając święto Najświętszej Rodziny, kierujemy nasze spojrzenie ku maleńkiemu miasteczku w Galilei, gdzie w ciszy i pokorze, w rodzinie ludzkiej, wzrasta Syn Boga.

Właśnie tam, do domu Najświętszej Rodziny, prowadzi ukryte korzenie Kościoła, który zanurzając się w klimat Nazaretu, wzrasta i rozwija się, stając się Kościołem ubogim, pokornym, Kościołem rodzinnym, Kościołem nazaretańskim. W rodzinie ludzkiej, w domu Dziewicy Maryi i prostego robotnika Józefa zaczyna się Nowe Przymierze Boga z całą ludzkością. Bóg wybrał rodzinę dla swego największego objawienia, dla objawienia swojej największej miłości. Od tego czasu rodzina jest miejscem Teofanii! Przeżywając tę Tajemnicę, w duchu pasterskiej troski i miłości, pragniemy przypomnieć to powołanie i tę wzniosłą misję!

- 1. Rodzina jest instytucją Bożą**, zbudowaną na małżeństwie mężczyzny i kobiety, otwartych na dar życia, powołaną być obrazem Boga Jedyne w trzech Osobach, który jest miłością. Bóg stworzył człowieka jako mężczyznę i niewiastę, a błogosławieństwo, którym obdarzył pierwszą rodzinę ludzką, było błogosławieństwo życiem: „Bądźcie płodni i rozmnażajcie się” (Rdz 1,27-28). To, co czyni z człowieka prawdziwy obraz Trójcy Przenajświętszej, jest MIŁOŚĆ! Miłość, która wyraża się w bezinteresownym darze osobowym i całkowitym zaakceptowaniu tego daru. Mąż i żona, tworzący małżeństwo, nie obdarzają się żadnymi rzeczami materialnymi, ani usługami, a dają sobie nawzajem całą swoją osobę i całe swoje życie. Taki dar jest możliwy dzięki łasce sakramentu małżeństwa, w którym dokonuje się Tajemnica Paschalna – śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa! Mąż umiera dla siebie samego, by żyć w swojej żonie, i odwrotnie, żona umiera dla siebie, by żyć w swoim mężu.

W związku z tą biblijną prawdą dotyczącą rodziny, którą Pan objawił w swoim Słowie, my zdecydowanie odrzucamy to wszystko, co sprzeciwia się tej prawdzie, to wszystko, co uderza w sedno małżeństwa i rodziny, zwłaszcza ideologię gender oraz jakiegokolwiek próby jej legalizacji prawnej. Zachęcamy także wszystkich małżonków do dbania o jedność, która wyraża się w byciu razem. To wspólne przebywanie w dobie globalnych procesów i migracji jest szczególnie narażone na niebezpieczeństwo, lecz łaska małżeństwa i potrzeba fizycznej obecności rodziców dla normalnego wychowania dzieci warte są tego, by o nie walczyć.

2. Rodzina jest Kościołem domowym. Postrzeganie rodziny jako „domowego Kościoła” jest głęboko zakorzenione w tradycji biblijnej. Jeszcze w Starym Testamencie rodzina była fundamentalnym miejscem przekazywania wiary, a ojciec rodziny przewodniczył największemu świętu Izraela, którym była Pascha. Podczas wieczerzy paschalnej opowiadał historię Wyjścia oraz potwierdzał, że Pan również teraz wyprowadza z niewoli do wolności, ze śmierci do życia. Takie rozumienie rodziny jak wspólnoty liturgicznej jest kontynuowane i nabiera nowego znaczenia w świetle Tajemnicy paschalnej – śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.

Wyrażenie „domowy Kościół” po raz pierwszy użył Święty Paweł Apostoł. W taki sposób on opisuje wspólnotę, gromadzącą się w domu Akwili i Pryscylli (1 Kor 16,19), Nimfasy (Kol 4,15), Filemona (Flm 1,2) i Gajusa (Rz 16,23). Dom rodzinny był dla pierwszych chrześcijan miejscem modlitwy, psalmodii oraz sprawowania Eucharystii. Myśl Pawła apostoła podjęli Ojcowie Kościoła. Święty Jan Chryzostom nazywa rodzinę „małym Kościołem” (*ecclesiola*), wskazując jej obowiązki: modlitwa i nauczanie w Kościele nie wystarczą, muszą nam towarzyszyć także w domu, ponieważ dom jest małym Kościołem. Święty Klemens Aleksandryjski określa małżeństwo jako małe królestwo (*mikrobasilea*) i „dom Pański”. W tym Kościele domowym, zdaniem Świętego Augustyna, ojcowie rodzin są BISKUPAMI i mają szczególnie dbać o wzrost wiary swojej rodziny.

W warunkach kwarantanny, której doświadczamy już prawie rok, kiedy wielu wierzących ma trudności z uczestnictwem w Eucharystii, RODZINA stała się miejscem, gdzie w sposób szczególny uobecnia się Sakrament Kościoła. Dlatego

gorąco zachęcamy wszystkich do modlitwy rodzinnej, do czytania Słowa Bożego i katechezy w rodzinnym kręgu. Wiele dobrych, interesujących konferencji i nauk można znaleźć w mediach katolickich, takich jak Radio Maryja, EWTN, Credo, Rodzina, Katolickie Media Centrum...

Ważną rzeczywistością rodziny jako „domowego Kościoła” jest to, co Nowy Testament nazywa greckim słowem *koinonia*. To wyrażenie możemy przetłumaczyć jako wspólnota, jedność, ale oznacza też KOMUNIKACJĘ. W świecie cyfrowym, a zwłaszcza teraz, gdy kwarantanna ogranicza naszą działalność, bardzo ważna jest walka o jakościowe, żywe rozmowy w naszych rodzinach! Niech będzie czas w ciągu dnia, który spędzacie razem, bez Internetu, bez smartfonów, bez sieci społecznościowych, czas rzeczywisty, a nie wirtualny. Na początku może to być trudne, jednak z czasem, a jesteśmy w tym przekonani, doświadczycie dobrych owoców takiej praktyki.

- 3. Rodzina to misja.** Zadaniem rodziny chrześcijańskiej jest głoszenie z radością i przekonaniem Dobrej Nowiny o rodzinie, jak nauczał Święty Jan Paweł II. To głoszenie jest przede wszystkim świadectwem miłości i jedności, znakiem, który pociąga do wiary tych, którzy jeszcze nie poznali Jezusa Chrystusa i Jego miłości. Jednak, aby stać się takim znakiem, nasze rodziny muszą być głęboko zanurzone w formacji chrześcijańskiej, w życiu Kościoła, czerpiąc ze skarbów, które on jako Kochająca Matka daje swoim dzieciom. Rodzina, głęboko dotknięta miłością Boga w Chrystusie Jezusie, sama staje się widzialną Ewangelią, żywą homilią i zaproszeniem do wspólnoty radości, którą może obdarzyć tylko Pan.

„Rodzina znajduje się pośrodku tego wielkiego zmagania pomiędzy dobrem a złem, między życiem a śmiercią, między miłością a wszystkim, co jest jej przeciwieństwem. Rodzinom powierzone jest zadanie walki przede wszystkim o to, ażeby wyzwolić siły dobra, których źródło znajduje się w Chrystusie Odkupicielu człowieka, aby te siły uczynić własnością wszystkich rodzin” (Jan Paweł II, List do rodzin 23).

4. Rodzina pod opieką Świętego Józefa. W trudnych czasach dla Kościoła Lud Boży w sposób szczególny zwracał się o pomoc do Świętego Józefa. Tak samo czynili Biskupi Rzymu, kierując owczarnią Pana w momentach przełomowych. Możemy wspomnieć Leona XIII, Piusa XI czy Świętego Jana Pawła II. Jakie są przyczyny tak wielkiej ufności? Leon XIII wyjaśnia je następująco: „należy się Świętemu Józefowi przed wszystkimi innymi, aby teraz swą niebieską potęgą strzegł i bronił Kościoła Chrystusowego tak, jak ongiś najsumienniejsz strzegł Rodziny z Nazaretu, gdzie było tego potrzeba”.

Konferencja Biskupów Kościoła Rzymskokatolickiego w Ukrainie ogłosiła rok 2021 Rokiem Świętego Józefa – Patrona Kościoła. Ten rok już się rozpoczął, ponieważ Ojciec Święty Franciszek postanowił zaprosić Kościół Powszechny do przeżywania Roku Świętego Józefa od 8 grudnia 2020 roku. W epoce, w której jest kwestionowane ojcostwo, przywilej rodzicielski w wychowywaniu swoich dzieci, w dobie wielkiego kryzysu ojcostwa, w czasach, gdy życie Jezusa i Jego obecność w naszych rodzinach jest zagrożone, chcemy prosić o pomoc tego, u kogo sam Chrystus znalazł niezawodną obronę. Jemu zawierzamy nasze rodziny i prosimy o wstawiennictwo.

Wszyscy obecni odmawiają akt zawierzenia siebie i swoich rodzin Świętemu Józefowi /wcześniej trzeba go rozdać wiernym/. Modlitwa jest odmawiana bezpośrednio po odnowieniu przysięgi małżeńskiej lub na koniec mszy św.

Do Ciebie, Święty Józefie, uciekamy się w naszej niedoli. Wezwawszy pomocy Twojej Najświętszej Oblubienicy, z ufnością również błagamy o Twoją opiekę. Przez miłość, która Cię łączyła z Niepokalaną Dziewicą Bogarodzicą, i przez ojcowską Twą troskliwość, którą otaczałeś Dziecię Jezus, pokornie błagamy: wejrzyj łaskawie na dziedzictwo, które Jezus Chrystus nabył Krwią swoją i swoim potężnym wstawiennictwem i dopomóż nam w potrzebach naszych. Opatrznościowy Stróżu Bożej Rodziny, czuwaj nad wybranym potomstwem Jezusa Chrystusa. Oddal od

nas, ukochany Ojczy, wszelką zarazę błędu i zepsucia. Potężny Wybawco nasz, przybądź nam łaskawie z niebiańską pomocą w tej walce z mocami ciemności, a jak niegdyś uratowałeś Dziecię Jezus z niebezpieczeństwa, które groziło Jego życiu, tak teraz broń świętego Kościoła Bożego od wrogich zasadzek i od wszelkiej przeciwności. Otaczaj każdego z nas nieustanną opieką, abyśmy za Twoim przykładem i Twoją pomocą wsparci – mogli żyć świątobliwie, umrzeć pobożnie i osiągnąć wieczną szczęśliwość w niebie. Amen.

*Biskupi
Rzymskokatolickiej Konferencji Episkopatu Ukrainy*

Lwów, 24 grudnia 2020 roku
N. 58/2020

List ma być odczytany wraz z obrzędem wyznania wiary i odnowienia przyrzeczeń małżeńskich we wszystkich parafiach Ukrainy, w niedzielę Świętej Rodziny 27 grudnia 2020 roku.

Bezpośrednio po przeczytaniu Listu następuje **Wyznanie Wiary** oraz **odnowienie przyrzeczeń małżeńskich**. Jeśli pozwalają warunki, kapłan zaprasza małżeństwa, związane więzią sakramentalną, wraz z ich dziećmi, aby wyszli na środek kościoła, bądź podeszli bliżej ołtarza. Należy również zaprosić tych, których mąż lub żona nie są w danym momencie obecni w kościele aby również i odnowili swoje przyrzeczenia. Później zwraca się do nich następującymi słowami:

Kapłan: Drodzy Małżonkowie podejdźcie teraz blisko do siebie. Niech również podejść do Was Wasze Dzieci. Niech podejść również Ci małżonkowie których współmałżonek nie jest obecny. Wpatrzeni w ołtarz, który oznacza Chrystusa i wspominając swój własny Chrzest, odpowiadajcie teraz głośno, na moje pytania:

Czy wierzysz w Boga, Ojca Wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi?

Wszyscy wierni: Wierzę.

Kapłan: Czy wierzysz w Jezusa Chrystusa, Jego Syna Jedynego, a naszego Pana, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca?

Wszyscy wierni: Wierzę.

Kapłan: Czy wierzysz w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, obcowanie Świętych, odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne?

Wszyscy wierni: Wierzę.

Kapłan: Taka jest nasza wiara. Taka jest wiara Kościoła, której wyznawanie jest naszą chlubą w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

Kapłan zwraca się do Małżonków i ich Dzieci następującymi słowami:

Kapłan: Teraz drodzy Małżonkowie, tak jak podczas zawarcia Sakramentu Małżeństwa, na znak, że coraz doskonalej chcecie wypełniać swoje święte zobowiązania, podajcie sobie prawe dłonie. Na Waszych złączonych dłoniach, niech położą dłonie Wasze Dzieci, które są Darem Boga i owocem Waszej wiernej miłości.

Patrząc wzajemnie na siebie lub myśląc o nieobecny współmałżonku odpowiadajcie w obecności Boga, na pytania, które Wam zadam w imieniu Kościoła.

Kapłan: Czy chcecie coraz doskonalej miłować się wzajemnie, biorąc za wzór Świętą Rodzinę z Nazaretu, w której objawiła się najpełniej obecność i posłuszeństwo Chrystusa, pokora i ufność Maryi oraz wiara i sprawiedliwość św. Józefa.

Małżonkowie: Chcemy.

Kapłan: Czy chcecie okazując zaufanie Bogu, który Was umiłował, otwierać się wielkodusznie na Dar nowego życia, którym Was Bóg obdarzy oraz okazywać sobie coraz głębszy szacunek i żyć w doskonałej wierności małżeńskiej?

Małżonkowie: Chcemy.

Kapłan: Czy chcecie wspierać się wzajemnie w codziennym niesieniu Chrystusowego krzyża, w troskach i radościach, w zdrowiu i chorobie, służąc sobie z serca, modląc się razem i za siebie, aż do końca Waszego życia?

Małżonkowie: Chcemy.

Kapłan: Bóg Wszechmogący, od którego pochodzą nasze dobre pragnienia, niech umocni Waszą wolę i wspiera Was łaską, abyście wiernie wypełniali święte ślubowania Sakramentu Małżeństwa, dzisiaj ponowione, wielkodusznie otwierali się na dar życia, którym Was Bóg obdarzy i z radością weszli do życia wiecznego.

Małżonkowie: Amen.

Potem następuje modlitwa wiernych. Byłoby dobrze, gdyby przedstawiciele kilku rodzin (młodzi z dziećmi, w średnim wieku i starsi) przeczytali odpowiednie prośby.

Przedstawiciele rodzin parafialnych (młodzi ludzie z dziećmi, w średnim wieku i starsi) również przynoszą dary na ołtarz.

Pod koniec Mszy Świętej kapłan udzieli błogosławieństwa, wyciągając ręce nad zgromadzonymi rodzinami.

Uwaga:

W uroczystość Bożego Narodzenia i Świętego Stefana podczas ogłoszeń parafialnych trzeba zachęcać wiernych, aby w najbliższą niedzielę Świętej Rodziny przyszli do świątyni z całą rodziną, ponieważ otrzymają specjalne błogosławieństwo na nowy Rok Pański 2021.

Byłoby dobrze, by po ogłoszeniach parafialnych, przed błogosławieństwem, osoba z wielodzietnej rodziny dała krótkie (około 10 minut) świadectwo żywej wiary o życiu małżeńskim i otwartości na potomstwo (np. Kościół Domowy, Neokatechumenat, Odnowa w Duch Święty, Ruch Rodzin Nazaretańskich lub z innej wspólnoty parafialnej). Trzeba zwrócić uwagę, żeby to nie był teoretyczny wykład czy moralizacja, a jedynie osobiste świadectwo.